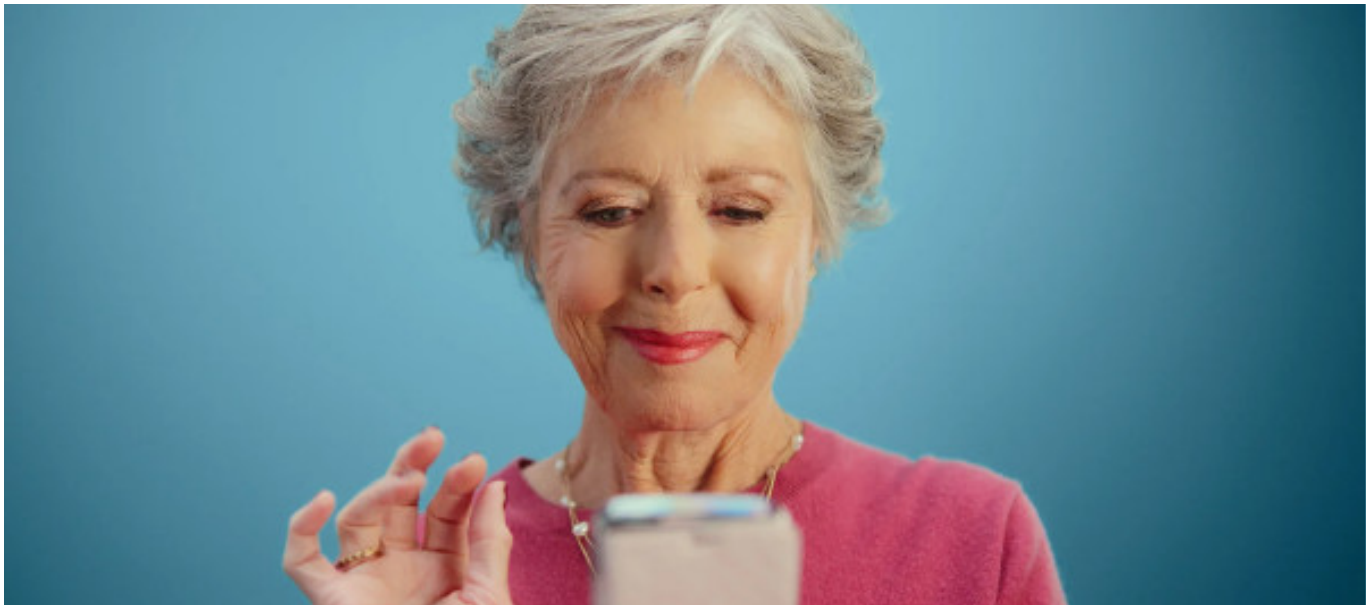

VVD slaat alarm over toename faillissementen. Zijn dat de puinhopen van de Ruttejaren? Of een loze kreet?

Posted on 19 augustus 2025 by Menno Tamminga

Nederland wereldkampioen. Het Oranjegevoel. Sommige mensen vinden dat overspannen nationalisme, dat om een of andere reden fout is. Goud, het erepodium, het Wilhelmus, het rood-wit-blauw. Top!

Als je de Nederlandse economische prestaties ziet, is het erepodium ver weg. Sterker nog, Nederland is, volgens het conceptverkiezingsprogramma van de VVD getiteld *Sterker uit de storm*, een kanshebber om wereldkampioen faillissementen te worden. Verrassend. Het programma: 'Nederland telt dit jaar *relatief* meer faillissementen dan *vrijwel waar ook ter wereld,* met bijna één op de vijf van deze faillissementen in de retail.' De cursiveringen zijn van mij. Daar wil ik wat dieper op ingaan.

De zinsnede in het programma is namelijk een loze bewering.

Shell weg?

In het economische hoofdstuk staan overigens wel meer beweringen die als feiten worden verkocht, maar dat niet zijn. Zo volgt achter de hierboven geciteerd zin deze: 'Multinationals Shell en Unilever hebben ons land verlaten.'

Dat is lange halen, snel thuis. Shell en Unilever hebben hun hoofdkantoren, die in Den Haag respectievelijk Rotterdam én in Londen stonden, geconcentreerd in Engeland.

Dat is zeker een gevoelig verlies voor Nederland. Achtereenvolgende regeringen hadden juist de ambitie om aantrekkelijker te worden voor hoofdkantoren. Om, zeg maar, wereldkampioen hoofdkantoren te worden. Maar Shell en Unilever hebben nog steeds aanzienlijke werkmaatschappijen in Nederland waar duizenden mensen een goed betaalde baan hebben. Een partij die wil regeren moet zorgvuldiger formuleren.

Nu de faillissementen. Staat Nederland er zo beroerd voor dat wij relatief meer faillissementen hebben dan vrijwel waar ook ter wereld? Legt de VVD hier de zere vinger op vijftien jaar onafgebroken regeren? Of, à la Pim Fortuyn, op de puinhopen van dertien jaar Mark Rutte? Dat zou wel een uitgesproken radicale breuk zijn met het recente verleden.

De bewering in het verkiezingsprogramma vertoont frappante overeenkomsten met een recent artikel op de website 'De Ondernemer', een titel van mediamoloch DPG. Onder de kop 'Nederland is wereldkampioen faillissementen: 30 procent meer bedrijven omgevallen in 2024' meldt de site ook: 'Een vergelijking met andere landen laat zien dat Nederland in de wereldtop staat als het om faillissementen gaat. Samen met Roemenië en Canada spant Nederland de kroon.'

Bron geraadpleegd?

De schrijvers van het VVD-programma hebben dat nieuws kernachtig samengevat in de eerder gememoreerde zin. De vergelijking met andere landen is verwoord in 'relatief' en 'vrijwel waar ook ter wereld' moet dan slaan op Roemenië en Canada.

De website 'De Ondernemer' verwijst als bron naar een studie van Dun & Bradstreet, een internationaal databedrijf dat de kredietwaardigheid van bedrijven beoordeelt. Zou de VVD-programcommissie de moeite hebben genomen deze bron te raadplegen? Dat lijkt er niet op.

Op de fles

In Nederland stijgen de faillissementen, dat klopt. Dat gebeurt overigens in 70 procent van de landen in het onderzoek van Dun & Bradstreet. In Nederland was de stijging vorig jaar 30 procent. Daarmee staat Nederland zevende op de lijst landen met een groeiend aantal faillissementen. In Oekraïne, Singapore, Belarus, Australië, Canada en Roemenië ging het harder. Statistiekbureau CBS noteert voor Nederland een vergelijkbaar groeipercentage.

Kijk je over een langere periode en naar het áántal faillissementen dan ziet de Dun & Bradstreet-ranglijst er wezenlijk anders uit. In Canada, Frankrijk, Polen, Zweden en de Verenigde Staten was het aantal faillissementen vorig jaar het hoogste in twaalf jaar. En Nederland? Het aantal faillissementen van 4.270 is nog niet de helft van 2013, toen Nederland volop in economische crisis verkeerde. Toen gingen 9.431 bedrijven op de fles.

Oppeppers alom

De oorzaken van de faillissementen in Nederland zijn legio. Gestegen loonkosten. Hogere uitgaven voor energie. Voortdurende concurrentie van aanbieders met lagere kosten, of het nu webwinkels in China zijn of in Nederland. Middelmatig ondernemerschap. Bovenal: de verplichte terugbetaling van een deel van de overheidssteun uit de coronapandemie.

In 2021 gingen maar 1.818 ondernemingen bankroet. De economie kreeg in Nederland oppepper na oppepper van overheidsmaatregelen. Bedrijven konden uitstel van belastingbetalingen krijgen en deden dat massaal. Maar deze steun moet wél worden terugbetaald. Nu zie je de bedrijven omvallen die dat niet meer redden.

Verstaat u mij niet verkeerd. Elk faillissement is pijnlijk. Voor de ondernemer, de werknemers en zijn leveranciers. Maar ondernemen zonder mogelijkheid van faillissement zie je zelfs in staatsgeleide economieën niet meer.

De VVD staat radicale economische groei voor, zo zegt het concept verkiezingsprogram. Aan de basis daarvan staan ondernemers. Voor het alarmisme over de toename van het aantal faillissementen is dan geen plaats.

Concurrentie en strijd tussen ondernemers gaat namelijk onherroepelijk gepaard met meer dynamiek. Met meer faillissementen. Een economie met alleen winnaars bestaat niet. Radicale groei betekent dat de koplopers hun voorsprong vergroten omdat zij een kostenvoordeel hebben. Dat ze betere waar of diensten verkopen dan hun concurrenten. Dat ze sneller innovaties ontwikkelen en toepassen. De achterblijvers kunnen het niet bijbenen en worden overgenomen, sluiten of gaan bankroet.

De beste wint

Het kan heel goed zijn dat het aantal faillissementen nu niet hoog is, maar juist te laag. Dat meedoen voor ondernemers belangrijker is dan winnen. Dat Nederland teveel sectoren (banken, uitgevers, energiebedrijven) telt met een paar grote ondernemingen die de dienst uitmaken en de prijzen comfortabel hoog houden.

Het gaat niet om het heil van de onderneming, zoals de VVD suggereert, maar om dat van de consument. Betere spullen, superbe service, redelijke prijzen. De beste wint het goud.

Wynia's Week *brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. Doet u mee? Hartelijk dank!*